

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20
za Nemčijo odoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V upravi prejemane mesečne K 1.70

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petlitrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petlitrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenemli nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Ogrska kriza.

Pešta, 1. aprila 1912.

Zadnja ministrska kriza na Ogrskem je zopet potisnila v ospredje avstro-ogrske vprašanje, vprašanje o razmerju Avstrije do Ogrske. Ta problem ni nov. Treba se je samo zamisliti v zgodovino avstro-ogrske monarhije ter preštudirati razmerje posameznih državnopravnih skupin, iz katerih je nastala naša monarhija, do celote. Predvsem pa je treba dobro poznati ogrske državne pravne in politične razmere, ogrski politični »milieu«, in razumeti bomo zahtevo ogrskih politikov, izraženo v znani resoluciji ogrske vlade.

Pomen te resolucije so dovolj jasno označili avstrijski poslanci, med njimi tudi slovenski poslanec Pogačnik. Na Ogrskem se je večkrat zgodilo, da parlament ni dovolil rekrutov. Krona si je v tem slučaju pomagala tako, da je poklicala zadnje tri letnike rezervistov, kar je po zakonu iz leta 1888. (§ 43.), čl. XVIII., mogoče. Ogrsi so zahtevali tudi za ta slučaj dovoljenje parlamenta. Kaj bi lahko vsled tega nastalo, je jasno kot beli dan. Ogrogjena bi bila skupnost armade, to bi bil prvi korak do samostojne ogrske armade.

Kako pa je sploh mogoče, da ogrski politiki kljub temu zatrjujejo, da so najbolj odkritosrčni zagovorniki in branitelji dualizma in ustavnih zakonov leta 1867., ki urejujejo vzajemno razmerje Avstrije in Ogrske? Je to stara praksa ogrskih politikov, na zgoraj se delajo lepe, kroni zatrjujejo, da stoji zvesto na stališču ustave l. 1867., nasproti volivcem in množicam ljudstva pa se hlinijo, da zahtevajo neodvisnost ogrske države.

Ogrska je država neverjetnosti. Treba je živeti par mesecev med tridimi Mažari, spoznati njih mišljenje, študirati ogrske politične, narodne in gospodarske razmere, in začeli bomo umevati različne neverjetne dogodke in pojave v ogrskem javnem življenju. Mažari se bahajo pred svetom kot »viteški narod«, svojo državo slavijo, da vlada v nji največja svoboda. Ironija! Naj-

večja tiranija in korupcija, ki si jo sploh moremo misliti!

Tiranija v narodnem oziru! Mažarsko pleme, ki je sicer v manjšini, ima vse pravice, nemažarski narodi (Slovaki, Rumuni, Srbohrvati, Slovenci, Nemci) so brezpravni, javnih narodnih šol je bore malo in še te si morajo vzdrževati narodnosti same. Večinoma so to konfesionalne ljudske šole posameznih narodnosti, ki jim pa dela vlada največje ovire.

Tiranija v gospodarskem oziru! Nemažarski narodi se sistematično gospodarsko izžemajo. Pa tudi mažarsko ljudstvo je ubožno in zane-marjeno, polovico ogrske zemlje imajo v rokah razni magnati (plemenitaši, židje), ogromna večina pa ima komaj toliko, da more živostari. Zato se ogrsko ljudstvo trumoma seli v tujino. Najboljše se godi na Ogrskem Židom. Vso oblast in trgovino imajo v rokah, časopisje je v pretežni večini židovsko, povsod v javnem življenju igrajo židje važno ulogo. Poglejmo samo Pešto! Po zadnjem ljudskem štetju leta 1910. živi v Pešti 880.371 prebivalcev, od teh je 203.687 Židov (23 %), približno ena četrtna. Zato se ni treba čuditi, da nudi Pešta vsakemu tujcu tako židovsko lice. Zanimivo je, da so židje najbolj zagrizeni Mažari, najhujši kričači, ki najbolj vpijejo zoper Avstrijo in nemažarske narodnosti. Trumoma se selijo židje iz Galicije, tu si prekrstijo imena (mažariziranje imen se dovoli zastopni); dasiravno niti pošteno mažarski ne znajo, vendar so najbolj fanatični Mažari. Židje so tisti element, ki so najbolj pokvarili mažarsko ljudstvo.

Tiranija pa je na Ogrskem zlasti v političnem oziru. Nemažarski narodi so politično brezpravni, nad dva milijona Slovakov ima komaj tri poslance. Ogrske volitve so znane po celem svetu. Neverjetne nasilnosti, terorizem, zloraba skupne armade v politične namene pri raznih volitvah, vse to so že splošno znane stvari. Na podlagi zastarelega volivnega reda, ki daje privilegije bogatejšim slojem, se voli v ogrski parlament 413 poslancev. Najvažnejše politične stranke, zastopane v ogrski zbornici, so: narodna stranka dela (Khuen), Košutova stranka, Justovci, socialnodemokratska stranka in narodnostne stranke. Na-

čelno se ločijo posamezne politične stranke v sledečem:

Narodna stranka dela (vladna) stoji na stališču nagodbe l. 1867. (realna zveza z Avstrijo), Košutovci, Just in Polonyi pa zahtevajo z več ali manj radikalnimi sredstvi personalno zvezo z Avstrijo. Skupna bi naj bila samo dinastija, vse drugo pa ločeno (torej samostojna ogrska armada, samostojna ogrska banka, ogrsko carinsko ozemlje). Še do l. 1910. so bili Košutovci in Justovci združeni v eno stranko. Takrat pa je Košut videl, da še ne more uresničiti svojega programa, ker vladar temu nasprotuje. Kot minister je moral v marsičem odnehati od svoje radikalnosti, posledica je bila ločitev z Justhom.

Ločilna parola na Ogrskem je sedaj tudi vprašanje volivne reforme. Volivno reformo na Ogrskem zahtevajo vse stranke, seveda si vsaka to reformo drugače misli. Socialisti in narodnostne stranke hočejo splošno, enako, direktno in tajno volivno pravico za vse moške ogrske državljane. Justh je tudi za splošno volivno pravico, toda mažarski element naj dobi nekatere predprave. Košut, Apponyi in Andrassy so načelni nasprotniki splošne, enake, direktne in tajne volivne pravice, ker uvidevajo, da bi s tem mažarsko pleme izgubilo prvenstvo na Ogrskem ter bi se okrepile narodnostne stranke in socialisti. Zato zahtevajo pluralitetno volivno pravico. Z gotovostjo smemo trditi, da je sedanja ogrska zbornica nezmožna izvesti pametno in pravično volivno reformo, ker Mažari sploh ne marajo take reforme, ki bi škodovala mažarskemu narodu. Edino krona more to izvesti, ako pride ugoden trenutek za to. Dokler se to ne zgodi, bomo živostarili v Avstriji in na Ogrskem, kajti težišče naših notranjopolitičnih prepričkov je sedaj na Ogrskem. Kakor je nekoč prokoval Bismarck, tako se je zgodilo. Težišče Avstro-Ogrske se je pomaknilo proti vzhodu v Pešto.

V Avstro-Ogrski smemo v doglednem času pričakovati zelo resne državne krize. To kar se je sedaj pojavilo, je bil le grom pred nevihto. Ogrska magnatska klika, ki je izvor vseh homatij in državnopravnih konfliktov, se bo morala streti ali s pomočjo ljudstva ali pa s — silo. Na vsak način stojimo

pred veliko državno krizo in takrat se bo pokazalo, da je federalistična Avstrija edina državna oblika, ki je v Avstriji mogoča.

Seja ljubljanskega občinskega sveta.

Seja dne 2. aprila 1912.

Zupan otvori sejo.

Naznani, da se je občinski svetnik Bončar opravičil. Obvešča občinski svet o naznanilu deželne vlade, da se njeno uradništvo udeleži velikonočne procesije in vabilo trnovskega župnega urada k procesiji.

Z ozirom na pritožbo obč. svetnika Marinka glede jam pri tovarni za lep pravi župan, da je stvar pustil preiskati. Leta 1901. se je sklenilo odvajati ostanke od tovarne potom dre-naže. Ta pa ne zadošča več in je potreba, da se tiste snovi potom kanala napeljejo v Ljubljano, kar glasom mnenja kemijskega preizkuševališča v Gradcu vodi ne bo škodovalo. Tovarna za lep je obljubila prispevek. Stavnbi urad je napravil načrt in proračun 52.000 K. Ker pa kolinska tovarna ni hotela nič prispevati, se načrt še ni izvedel. Sicer pa je stvar tudi sprejeta v regulacijski načrt Martinove ceste in se bo torej gotovo izpeljala, treba je le prispevka od strani kolinske tovarne. (Štefe: Torej bomo letos še tifus imeli.)

Zupan naznani nadalje, da je upravni svet Mestne hranilnice izvolil za predsednika dr. Trnkoczyja, za podpredsednika g. Pavlina, za člane ravateljstva gg.: Kollmanna, Milohnjo in dr. Trillerja.

Centralna zveza hišnih posestnikov v Nemčiji vabi na svoj kongres v Berlinu. Vabilo je pisano v francoskem jeziku. Občinski svet ne more misliti na zastopstvo, pač pa se kongresa udeleži lahko kak občinski svetovalec, ki ga to zanima.

Zupan naznani nadalje znano okrožnico, ki jo je izdal za mestno uradništvo in ki je bila v našem listu že objavljena. Okrožnico je moral izdati, ker je nek občinski svetnik v uradnih urah prihajal k uradnikom in zahteval, da se mu pokaže rešitev nekega akta. Rekel je, da se vsede in tako dolgo ne gre proč, dokler stvar ne bo rešena. (Veselosť.) Pomislite, kaj bi bilo, če bi vseh 45 občin-

LISTEK.

H. Sienkiewicz:

V peščeni puščavi.

Prevedel dr. Leopold Lénard.

(Dalje.)

XVIII.

Ko so prišli v izbo, je ležal Mahdi na mehki preprogi, obdan od svojih žen, izmed katerih sta mu dve pahljali v obraz z velikimi nojevimi peresi, drugi dve sta ga pa lahko božali po podplatih. Poleg žen so bili navzoči samo: Kalif Abdullahi in kalif šerif, ker je tretji, Ali-Uled-Helu takrat peljal čete proti severu, namreč proti Berberu in Abu-Hammedu, katere kraje so že pred tem dobili derviši. Ko je prerok zagledal prihajati tujce, je porinil žene na stran in sedel na preprogo. Idris, Gebhr in oba beduina so padli na obraze, potem pa poklekli in prekrizali roke na prsih.

Grk je pokimal Stanku, naj stori isto, toda deček se je delal, kakor da bi tega ne videl, ter se je samo priklonil in stal pokonci. Obraz mu je popledel, toda oči so se mu žarele in iz cele njegove postave in ponosno dvignjene glave in s tesno sklenjenih ust je bilo poznati, da je nekaj v njem zmaralo, da je brenehala negotovost in

strah in da je zavzel neko dosledno stališče, od katerega ne odstopi za nobeno ceno. Grk je menda to razumel in velik nemir se je zrcalil na njegovem obrazu. Mahdi je objel oboje otrok z naglim pogledom, razjasnil svoj tolsti obraz z navadnim smehljajem, potem se je pa obrnil najprej k Idrisu in Gebhru:

»Prišli ste daleč od severa,« rekel je.

Idris je udaril s čelom ob tla.

»Tako je, o Mahdi! Pripadava k plemenu Dungalov, radi tega sva pustila najino bivališče v Fayumu, da bi pokliknila k tvojim blagoslovljenim stopinjam.«

»Videl sem vaju v pustinji. Strašna je bila pot, toda poslal sem angela, ki vas je varoval in branil pred smrtjo iz rok nevernikov. Vi ga niste videli, toda on je čuval nad vami.«

»Hvala ti, naš rešitelj.«

»In pripeljala sta Smainu ta dva otroka, da bi ju zamenjal za svoje, katere so Turki zaprli obenem s Fatmo v Port-Saidu.«

»Tebi smo hoteli služiti.«

»Kdor služi meni, služi lastnemu zveličanju, torej sta sebi odprla pot v raj. Fatma je moja sorodnica . . . toda v resnici vama povem, da, kadar osvojim ves Egipt, takrat bodo moja sorodnica in njeno potomstvo itak dobili prostost.«

»Torej pa stori s tema otrokoma, kar hočeš, o božji blagoslovljenec . . .«

Mahdi je zamižal, potem zopet dvignil trepalnici, se nasmehnil dobrotljivo in pokimal Stanku.

»Pridi sem dečko.«

Stanko je naredil nekaj korakov z energično, takorekoč vojaško kretnjo, se priklonil drugič, potem se zbral kot struna in gledaje Mahdija naravnost v oči, čakal.

»Ali sta vesela, da sta prišla k meni?« vprašal je Mahdi.

»Ne, o prerok. Uropali so naju proti najini volji od najinih očetov.«

Ta priprosti odgovor je naredil velik utis — tako na hlinjenja navajenega vladarja, kakor tudi na vse navzoče. Kalif Abdullahi je naježil obrvi, Grk se je ugriznil v brke in si pričel lomiti prste, Mahdi se je pa smehljaj neprestano dalje.

»Toda,« rekel je, »zato ste pa pri viru resnice. Ali se hočeš napiti iz tega vira?«

Nastal je trenutek molčanja, torej je Mahdi, meneč, da deček ni razumel vprašanja, ponovil še enkrat bolj jasno:

»Ali hočeš sprejeti moj nauk?«

Nato je Stanko z roko, katero je držal na prsih, naredil neopaženo znamenje svetega križa, kakor da bi hotel iz potapljaljoče se ladje skočiti v vodni vrtinec.

»Prerok,« rekel je, »tvojega nauka ne znam, torej ako bi ga sprejel, storil bi to samo iz strahu, kot bojazljivci in podleži. Kaj pa je tebi na tem, da bi tvojo vero spoznavali bojazljivci in podleži.«

Ko je tako govoril, je gledal Mahdiju naravnost v oči. Naredila se je taka tišina, da se je slišalo brenčanje muh. Zgodilo se je pa tudi nekaj ne-navadnega. Mahdi se je zmedel in v prvem trenutku ni vedel, kaj bi odgovoril. Nasmeh mu je zginil z obraza, na katerem je bila videti zadrega in ne-jevolja. Iztegnil je roke, prijel za bučo polno vode z medom in pričel piti, oči-vidno samo radi tega, da bi pridobil časa in zakril svojo zadrego.

Vrli deček pa, vredni potomec braniteljev krščanstva, v katerega žilah je tekla kri zmagovalcev izpod Hodzima in Dunaja, je stal s ponosno glavo in pričakoval sodbe. Na suhih, od pustinjskega vetra ogorelih licih, se mu je prikazala živa rdečica, oči so mu zabliščale, celo telo mu je pa pretresla vročica navdušenja. »Glejte,« mislil je sam pri sebi, »vsi drugi so sprejeli njegov nauk, jaz pa nisem zatajil svoje vere in duše.« In strah pred tem, kar bi moglo in je imelo nastopiti, se mu je v tem trenutku skril v srcu, mesto njega ga je pa prešinila radost in ponos.

(Dalje.)

skih svetnikov prišlo v mestne urade. (Štefe: To bi bilo tudi prav in potrebno! — Dr. Zajc: Še premalo bi jih bilo!) Da bi prihajali občinski svetovalci v mestne urade in se tam pripravili, to ne gre in bi bilo vsako uradovanje nemogoče. (Pritrjevanje pri narodno-napredni stranki. — Dr. Zajc: Pri načelnikih uradov bi moral dobiti pojasnila vsaj vsak član gremija!) Okrožnico bom vzdrževal. (Štefe: Dokler bo mogoče!)

Zupan preide na dnevni red. Na predlog personalnega in pravnega odseka se glede zapuščine Albina Tertscheka, ki je umrl leta 1893. v Berlinu in zapustil mestu 10.000 M., a se oporoka izpodbija, sklepe, da se za pravnega zastopnika v tej zadevi, ki se že dolgo vleče, imenuje dr. Katza v Berlinu in se mu naroča, naj poizve, v kakšnem stadiju se nahaja ta zadeva ter stori primerne korake.

Isti odsek poroča o dopisu župana glede na poziv deželnega odbora, naj se glasom postave leta 1911. ustanovi tudi v Ljubljani občinski posredovalni urad. — Delokrog tega urada bi bil zelo obširen; leta 1911. se je pri ljubljanskem okrajnem sodišču razsojalo o 450 častnih zadevah in 1090 civilnih. Vse to bi prišlo pred posredovalni urad. V Ljubljani bi pa bilo težko dobiti sposobnih zaupnih moč, ki bi hoteli in mogli ta posel brezplačno opravljati. Tudi bi ustanovitev takega urada veliko stala. Sicer pa v mestu takega urada ni tako potreba kakor na deželi. Tudi na deželi se tako mirovna sodišča niso bogve kaj obnesla. Sicer pa lahko počakamo, da vidimo, kako bo stvar drugod šla. Zato odsek priporoča, naj se zazdaj tak urad še ne ustanovi.

Dr. Detela pozdravlja zakon v imenu stranke, ki ji pripada, in le obžaluje, da ni obvezen. (Dr. Zajc: Saj za Ljubljano bi moral biti.) Namen zakonu je odvrniti ljudi od nepotrebnega tožarjenja in stranke pomirjevati. Koliko stroškov prizadenejo ljudstvu pravde! Če se ugovarja, da bi se ljudje k takim uradom ne zatekali, je to ravno taka logika, kakor če se reče, da je abstinenčno gibanje nepotrebno, ker ljudje radi pijo. Mi storimo svojo dolžnost, stvar ljudi je, da se urada poslužujejo. Sicer pa danes še ne moremo trditi, da bi se ljudstvo ne obračalo do mirovnega sodišča. Saj gre za manjše stvari, glede katerih bi ljudje s časom rajši šli pred mirovna sodišča, da se ubranijo velikih stroškov, kakor da najemajo advokata in se zarijejo v dolgotrajne in drage pravde. Na Niževavstrijskem se je ponekod polovico takih pravnih slučajev potom posredovalnega urada poravnalo, ponekod pa petina. To je že nekaj. Zelo potrebno pa je mirovno sodišče v kazenskih zadevah, to je v pravnih zadevah razžaljenja časti. V Ljubljani bi se urad tudi lažje ustanovil, ker imamo dosti sposobnih moči za to na razpolago, to je vpokojenih juristov. Blagodejni vpliv takih uradov bi se pa pokazal tudi v pol. oziru, ker bi se odpravila javnost in vpliv časopisja, ki ob takih prilikah neti politično strast in bi se omejil vpliv strankarstva na take pravde. Predlaga, naj se posredovalni urad v zmislu zakona iz leta 1911. v Ljubljani ustanovi in sicer precej. (Odobranje pri S. L. S.)

Dr. Triller izjavi, da njegova stranka ni v principu zoper posredovalne urade. (Ironičen medklic.) Toda taki uradi so bolj potrebni na deželi, kjer gre za pravde glede lastnine, ki prizadevajo velike stroške. V mestu pa gre večinoma za pravde glede denarja. (Štrukelj: Kaj pa na Dunaju?) Glede razžaljenja časti pa noben posredovalni urad ne bo ničesar opravil. Za to je škoda občinskega denarja. Danes v Ljubljani za tak urad še ni potrebe, pa tudi ne sredstev, ne lokala, saj bi stal tak urad najmanj 20 do 30 tisoč kron na leto. (Ugovori pri svetovalcih S. L. S. — Štefe: Saj ni treba po advokatsko računati.) Počakajmo, kako se bo stvar drugod obnesla.

Po kratki repliki poročevalca (Višnikar) na izvajanja dr. Detele, se predlog dr. Detele odkloni in predlog odseka sprejme z glasovi narodno-napredne in nem. stranke, potem ko je dr. Zajc zahteval, da se ima glasom § 22. posl. odrediti glasovanje najprej o dr. Detelinem predlogu.

Prošnji Uršule Kalin za izbris mestne služnosti za kopanje gline na njenem posestvu se na predlog odseka in priporočilo občinskega svetovalca S. L. S. A. Novaka ugodni.

Poročevalec Višnikar poroča nato o ustanovi Matije Debeljaka, ki se je v eni zadnjih občinskih sej pomotoma oddala dijaku Cirmanu, kateri pa, kakor je opozorila občino deželna vlada kot ustanovno oblastvo, z ustanovnikom ni v sorodstvu, marveč

le v svaštvu. Sorodnika sta dijak II. gimn. razr. v Kranju, Janez Čadež in dijak I. gimn. razreda v Št. Vidu, Janez Mrak. Ustanova naj se podeli Čadežu, ki je starejši in potrebnejši. — Se sprejme.

Pippenbacher utemeljuje nujni predlog glede zadeve zeljarice Uršule Marenko in zeljarja Karola Kačarja, ki sta se pritožila zoper odredbo tržnega nadzornika Ribnikarja, kateri jim je odkazal drugo stojnico, kateri jima je odkazal drugo stojnico, š, da prizadeta ne trpita gmotne škode. — Nujnost se sprejme. — Poročevalec poroča o tozadevnem županovem dopisu, v katerem župan izjavlja, da stojnice za prodajalce glasom tržnega reda na trgu niso stalne in da se tudi ne morejo priposestvovati, to pa iz aprovizacijskih in vremenskih ozirov ter iz ozirov na javni red. Tudi ne pozna tržni red nobenega priziva zoper odredbe tržnega nadzorstva, ki ima glede odkazovanja popolno diskrecionarno oblast. Pritožbo bi bilo tedaj a limine odkloniti. Če bi se to pripustilo, bi nastala prava anarhija. (Štefe: Ali taka kot je bila 20. septembra?) Če Kačar in Marenkotova svojo pritožbo vzdržujeta, se morata obrniti na deželno vlado. Odsek se je mnenju župana pridružil in sklenil predlagati, da se pritožbo kot nedopustno zavrne.

Dr. Zajc izjavi, da ne bo izzval debate, ker bi bila vsaka beseda odveč. Glasovali bomo proti predlogu. Bomo že našli pot naprej!

Zupan odredi glasovanje. Predlog odseka se z glasovi narodno-napredne in nemške stranke sprejme.

Dr. Zajc: Konstatujem, da so člani magistratnega gremija tudi glasovali, kar je nedopustno.

Dr. Tavčar odredi, da se imajo člani gremija odstraniti in glasovanje še enkrat vršiti. (Nemir. — Različni medklici.)

Pri ponovnem glasovanju se predlog odseka sprejme z glasovi navzočih svetovalcev narodno-napredne in nemške stranke.

Finančni odsek poroča o prošnji trgovske zbornice, da se ji dovoli prispevek za njene nove uradne prostore v nakupljeni Waldsteinovi palači. Prispevek ji gre, ker je bilo mesto dozaj zavezano dajati zbornici na razpolago uradne prostore. Predlaga, da se zbornici dovoli za to, da se odpove pravici do mestnih prostorov, 70.000 K odpravnine v 35 letnih brezobrestnih obrokih po 2000 K. — Sprejeto.

Isti poročevalec (Milohnja) poroča v obliki naknadnega nujnega predloga o pozivu deželne vlade, naj se mestni svet nujno izjavi o zadevi o državljenja mestne policije. Stvar je nujna. — Nujnost se sprejme. — Deželna vlada je sporočila, da ima zakon o podražavljenju policije predložiti Najvišji sankciji. Propozicija mestnega sveta glede tozadevnega prispevka občine je pa nesprejemljiva. Vlada se je toliko udala, da zniža ta prispevek na 100.000 K, ki naj se z vsakim ljudskim štetjem za vsakih 1000 duš povisuje za 1000 K. Prosi tozadevne izjave. (Župan odda medtem predsedstvo podžupanu.) Župan priporoča v svojem dopisu, naj se vladi odgovori, naj zakona sploh ne predloži v sankcijo, ker je nemogoče doseči sporazuma med občino in vlado. Odsek se temu pridružuje in predlaga isto.

Dr. Staudacher: Predlagam, da se sprejme predlog vlade.

Kristan: Se pridružuje odseku. Podražavljenje policije bi pomenilo neko kazensko kontribucijo.

Predlog Milohnje se sprejme z glasovi narodno-napredne stranke.

Finančni odsek poroča o prošnji konzorcija mizarjev za doplačilo za izvršena mizarska dela v mestni šoli na Prulah. Konzorcij se je namreč pri izvršitvi del kljub jasnim določilom predpisa zmotil in zato imel škode 100 K glede obešal, 126 K pa glede razpel, ki jih je izvršil pomotoma, ker so se zahtevale podobe Izveličarja. Odsek predlaga, da se jim 100 K, ki se tičejo obešal dovoli, 126 pa ne. Pripomni je, da je konzorcij dela prepozno izvršil, a se mu kljub temu ni naložila globa.

Rojina pojasni, da konzorcij zamude ni kriv. Kar se tiče zadeve glede obešal, se je konzorcij zmotil v cenah. Priporoča, naj se konzorciju tudi teh 126 K dovoli.

Poročevalec (Reisner) pravi, da odsek noče obrtnikov prikrajšati, a kar tako naknadno dovoliti to vsoto, dasi je bil predpis popolnoma jasen, iz principijelnih razlogov ne gre. Pač pa se poročevalec po pojasnilih g. Rojine, koliko je bilo pri obešalih dejanske škode, prilagodi predgovorniku, naj se mizarjem povrne 60 K, torej skupno 160 kron. (Rojina: Je bilo več škode!)

Predlog Rojine se zavrne z glasovi narodno-napredne in nemške stranke, modificirani predlog odseka se pa s glasovno sprejme. (Štefe: Za hotel »Tivoli« so neobtrnikom na tisoče dodajali, za obrtnike pa nimajo!)

Isti odsek poroča o prošnji Martina Snoja in tovarišev, naj jim da mesto v najem neko mestno seno-žet, da jo poljedelsko obdelujejo, in predlaga kljub določilu, da se mora najem oddajati potem javne dražbe, naj se izjemoma senožet odda prisilcem, ki so delavci, kateri si lahko z obdelovanjem njiv pomorejo. Najemščina se določi na 200 K letno.

Alojzij Novak prošnjo podpira in pripomni, da bi bilo boljše, ako bi se tak mestni svet parceliral in revnemu prebivalstvu po kolikor mogoče nizki ceni oddajal, ker sicer se utegnejo vsi ti solastniki glede odmejitve pripraviti.

Predlog odseka se nato sprejme. Prošnji Roze Till, naj občina nekemu posojilu na njeno hišo prizna zastavno prednost, se ugodni.

Glede dopisa župana, da se dovoli povodom streljanja planinskih polkov cele države, ki se bo vršilo letos v Ljubljani, primeren kredit, predlaga odsek, naj se določi darilo za častnike in moštvo domačega pešpolka št. 17, in sicer 800 K za častnike in 400 K za moštvo. — Sprejeto.

Glede dovoljenja kredita povodom planinske avtomobilne tekme poroča odsek, da se vrši ta tekma 16. do 21. junija t. l. Udeležijo se je Nemci, Francozi, Angleži in najbržeje sam princ Henrik, brat nemškega cesarja. Ljubljana je določena za eno glavnih postajališč, in sicer dne 21. junija. Voz bo nad 100, udeležencev nad 400. Predlaga častno darilo ljubljanskega mesta 500 K. — Sprejeto.

Stavbni odsek predlaga, da se prošnja A. Deghenghija za spremembo parcelacijskega načrta za zemljišče ob Kolizeji odkloni. — Se odkloni. — Prošnja Franceta Kandare za razdelitev neke njegove parcele v Karlovskem predmestju se odloži. — Prošnji dr. A. Kaiserja za razdelitev njegovih parcel in predlogu magistrata, da se regulacijski načrt za nekatere ceste okoli državne obrtne šole izpremeni, se primerno ugodni. Na razpotju Bleiweisove, Tržaške in Rimske ceste bo z leti nastal nov trivoglat park. — Istotako se sklene primerna delna regulacija Tržaške ceste ob viški meji.

Odsek za olepšavo mesta poroča o načrtu, kako bi se gospodarstvo v tivoljskem gozdu uredilo in razpisalo mesto gozdarskega pomočnika. Vsi prejšnji tozadevni poizkusi so bili večalimenj ponesrečeni. V zadnjem času se je sklicala anketa, na kateri je nadsvetnik Rubbia podal temeljit referat v tem oziru. V gozdu, ki ga občinstvo menja pohaja, naj bi se drevesa previdno izsekavala, kakor smo podrobno že poročali, v gozdu pa, ki ga občinstvo bolj pohaja, naj se vpelje sečnja v koncentričnih krogih, tako da bi se začela v določenem krogu drevesa izsekovati le, ko bi se prejšnji notranji izsekani krog, ki naj se zasadi z že nekoliko doraščeniimi drevesci, že kolikortoliko zarastel. Zasade naj se domača in nekatera primerna tuja drevesa, ki so se pri nas že obnesla. Občinstvu naj se ne dovoli v gozdu samem hoditi, nabirati jagod in podobno. Nastavi naj se gozdni čuvaj. To je tem lažje mogoče, ker je vrtnarski pomočnik svojo službo odpovedal in bi se namesto te službe razpisala gozdarska. Nadalje se predlaga, naj bi se votline v drevesih v Lattermannovem dreveredu zabetonirale.

Pammer predlaga, naj se določi, da mora gozdarski pomočnik imeti državno izkušnjo »za gozdno varstvo in gozdno pomožno osobje«, ki zahteva že nekaj prakse. Nadalje naj se drevesa, ki se v mestni drevesnici goje, ne prodajajo, ampak v svrhu pogozdovanja Tivolija hranijo.

Predlogi odseka in dodatna predloga Pammerja se sprejmejo.

Na predlog istega odseka se z glasovi nar.-napredne in nemške stranke sklene imenovati park ob Bleiweisovi cesti, v katerem se nahaja Trubarjev spomenik, »Trubarjev park«.

Direktorij mestne elektrarne in mestn. vodovoda poroča, da je električno-železnična družba naznanila, da je proga na Dolenjski kolodvor pasivna in da zato magistrat prosi, naj namesto 7½ minutnega presledka med vozovi od Dolenjskega kolodvora do Koslerjeve vile dovoli 15minutni presledjek. Zato pa je družba pripravljena določiti kot glavno progo progo Južni kolodvor—Vodmat. Odsek je mnenja, da bi se obenem uvedla revizijska tarifov, ki naj bi se ne določali po fiksnih conah, ampak po postajali-

ščih, koder pasažir vstopi. Stvar ni še tako dozorela, da bi se moglo danes o tem sklepati; odsek poroča občinskemu svetu o zadevi zato, da se stanje zadeve pojasni in bo mogoče prihodnjič priti do rezultata.

Prošnja »Pevske župe za Ljubljano« za brezplačno razsvetljavo pri njenih koncertih se odkloni.

Za magistratne nižje uslužbence.

Z ozirom na to, ker je bil na dnevnem redu predlog občinskih svetovalcev Makso Lillega in Jožefa Reisnerja glede pomaknitve magistratnih uradnikov v I. razred aktivitetne doklade, je uložil predsednik podružnice Ljubljana I. avstrijskega društva državnih slug in občinski svetnik S. L. S. g. Jožef Marinko, naslednji nujni predlog: Slavni občinski svet skleni, da se vsi nižji magistratni uslužbenci pomaknejo v višji razred prejemkov in sicer od 1. januarja 1911 naprej.

Za mestne delavce.

Občinski svetnik S. L. S. g. Tomaž Novak, je uložil naslednji nujni predlog: Naj se izdela za mestne delavce delavni red (službena pragmatika) nadalje naj se upelje za mestne delavce popolno bolniško zavarovanje, starostno zavarovanje in zavarovanje proti nezgodam.

Za Barjane.

Obč. svetnik S. L. S. Ivan Štefe, je uložil naslednje samostojne predloge:

1. Peruzzijski studenec na Barju naj se spelje po desni strani ceste skozi Črno vas.

2. Ker so mostovi čez Zidarjev graben, Farjevec Volar, Prvico Galevec ob nalivih preozki, da zadržujejo vodo, naj se ti mostovi primerno razširijo.

3. Sklene naj se, da Barjanom, ki spadajo pod mesto, na mitnicah ni treba plačati štantnine.

4. V slučaju nesreče pri živini se naj ne zahteva užitnine od gospodarja, ki hoče meso porabiti za domače potrebe.

5. Napravi naj se zveza s cesto skozi Črno vas in Opekarsko cesto.

Zupan prekine nato dnevni red, naznanja, da se seja nadaljuje prihodnjo sredo, 10. aprila, zaključki javno sejo ter odredi tajno.

Tajna seja radi hotela Tivoli.

Skandalozna zadeva z hotelom Tivoli je prišla že tako daleč, da si je včeraj večina ni niti upala razpravljati v javni seji, ampak je oddajo hotela Tivoli preložila v tajno sejo. Poročevalec je bil obč. svetnik Milohnja. Poročal je, da se je poleg Ederja včeraj oglasil še en ponudnik, kavarnar g. Krapež, ki ponuja v teku osmih let za 2400 K več najemnine kot gosp. Eder. Eder je strokovno izobražen, drugi ne. (V finančnem odseku je županovo poročilo odklonilo g. Krapeža tudi radi slabih gmotnih razmer); g. Krapež je baje tudi ponudbo prepozno vložil. Eder dá kavcije 5000 K. Predlaga, naj se dá hotel Tivoli skupno z barako v Lattermannovem dreveredu v najem g. Ederju za dobo osmih let proti najemnini za prva štiri leta letno 3000 K, za nadaljni dve leti za 4000 K in zadnji dve leti za 5000 K. V imenu kluba S. L. S. je izjavil občinski svetnik dr. Ivan Zajec, da jo je občina s tem hotelom tako zavozila, da je sedaj v neprijetnem položaju, oddajati hotel pod pogoji, ki so naravnost žalostni in sramotni za mestno občino. Zidalo se je z velikim pompom in udralice so letele na vse konce in kraje. Javnost je dovolj opozarjala prejšnjo večino obč. sveta; sedanja večina je le nadaljevanje prejšnje; naj premisli in naj se ne spušča v podjetje, ki je le za privatno špekulacijo. Tradicionalno hišico so odstranili in sezidali skazeno stavbo pod imenom hotel »Tivoli«. Odgovornost nosite za to, kar so vam napravili vaši predniki, nosite jo še za ta hotel! Kar se pa tiče iskanja najemnikov, mislim, da se to ni s posebno marljivostjo vršilo. Samo iniserati pri taki stvari ne zadoščajo. Nekateri gostilničarji so v svoji zadrugi tako bahati in modri, naj bi torej vsaj ti gospodje tisto moč zbrali in sestavili konzorcij. Zastopniki S. L. S. ne morejo glasovati za predlog odseka in prepuščajo vso odgovornost večini. (Klici: Efektivne izgube bo imelo mesto v osmih letih najmanj 50.000 K!) Nato je večina odsekov predlog sprejela.

V nadaljni tajni seji so sprejeli poročila obrtnega odseka, katera smo omenjali že včeraj in pa osebne zadeve iz finančnega odseka, o katerih smo tudi poročali. Večina je nadalje sklenila disciplinarno zadevo prof. Juga obnoviti.

Ali imate že velikonočni razglednici „Slovenske Straže“?

Dnevne novice.

+ Socialni kurz S. K. S. Z. Opozarjamo vse one, ki se ga mislijo udeležiti, da to nemudoma naznanijo tajništvu S. K. S. Z. v Ljubljani. Naznanijo naj tudi, ali žele ceno hrano in stanovanje. Začetek kurza je v torek 9. aprila ob pol desetih dopoldne. Predavanja so vsa aktualna, nujna in lepo izbrana, vsa v rokah zrelih možstrovnikov. Zveza še ni priredila kurza, ki bi imel za predmet tako izbrano stvarino in toliko vzor-predavatelj. Red predavanj in predavateljev priobčimo zopet jutri. Opozarjamo na kurz zlasti vse one, ki že vodijo ali pa žele uspešno voditi naše organizacije ali v njih sodelovati, da jim je udeležba nujno potrebna. Potrebo tečaja so rodile zahteve časa. Treba razširiti naš program, treba iskati nadaljnjih sredstev, treba vse osredotočiti. Pretresalo se bo vprašanje tesnejše organizacije, določile se tesnejše vezi vseh Zvez. Zato je velevažno, da so vsi okrajni zastopniki. Kjer ne morejo posamezna društva, naj to stori več društev skupaj. Zlasti naj skrbijo okrožja in dekanjski odbori izobraž. društev, da bodo njihova društva zastopana po možnosti. Priglasite takoj na tajništvo S. K. S. Z. v Ljubljani.

+ Občinske volitve v Krškem so danes končane s sijajno zmago S. L. S. v vseh treh razredih. Naših glasov je v prvem razredu 330, v drugem 556, v tretjem 978. Liberalci pa imajo v prvem razredu 82, v drugem 76 in v tretjem 189 glasov. Vse spletke in vsa nasilja niso nič pomagala, krški liberalizem je vnovič obsojen na smrt! Volitev je vodil zelo lepo in objektivno sam gosp. okrajni glavar dr. Mathias. — Iz leskovške župnije se nam poroča: V ponedeljek je volila leskovska fara. S. L. S. je dobila 1024 glasov, nasprotniki pa 88 glasov.

+ Ponesrečen napad na dr. Pegana. Kakor smo poročali, je »Narod« napadel dr. Pegana, češ, da je računal zagovor nekemu 20-septemborskemu demonstrantu. Očividno je hotel »Narod« s tem prikriti slavno rodoljubno potezo dr. Švigelja z Arnoštom Windischerjem, ki ni kaj ne gre v ropotijo absolutnega narodnega odvetništva in ki ostane ovekovčena v zgodovini liberalnega usmiljenja. Dr. Švigelja »Narod« ne bo opral s tem, da drugim podtika, kar storili niso. Kako neopravičeno je »Narod« dr. Pegana napadel, sledi iz pisma, ki smo ga dobili v tej zadevi od dr. Pegana in ki se glasi: »Kot odvetnik - začetnik stal sem v substitucijski zvezi s pisarno g. svetnika Ivana P. Vencajza, ki je bil prej moj šef. Po največ je opravljal navadno g. svetnik Vencajz za me substitucije. Ko so bile razpisane demonstracijske razprave, je tudi gospoda svetnika Vencajza zadela dolžnost zagovora in sicer za g. Albina Orehka. Ker g. svetnik Vencajz ni mogel ali ni hotel iti osebno zagovarjati, je prosil mene, naj ga nadomestujem, kar sem tudi storil. Pripomnim pa, da Albin Orehek ni bil tožen samo zaradi demonstracij, nego tudi zaradi drugih stvari. Po končanih razpravah sem poslal gospodu svetniku Vencajzu sledeči dopis: »Kakor veste sem po Vašem naročilu opravil narok v zadevi snemanja napisnih desk kot zastopnik Albina Orehka. Vseh razpravnih ur tekomo sedem dni je bilo 32. Z ozirom na to, da sem zagovarjal tudi Lovšina in Skofa, prosim, da se vzame za podlago obračuna delo desetih ur. Ker ste bili Vi ex offio postavljeni, prepustim popolnoma Vaši prosti presoji, kolikor vzamete v protiračun to razpravo; to tudi že zaradi tega, ker ste mi že itak napravili mnogo uslug, za katere morate dobiti kake rekompencije«. — Iz tega dopisa se razvidi, da nisem nikdar računil 200 K, pa tudi ne 100 K, nego da sem pustil popolnoma prevdanku gospoda svetnika Vencajza, če in koliko me nagradi ne za zagovor, ampak za delo, katero sem namesto njega opravil. Zagovor kot tak bi bil le tedaj plačan, če bi ga plačal obtoženi. Odvetniška zbornica je takrat vsem demonstracijskim zagovornikom z ozirom na obilno delo, ki so ga zagovori prinesli, vštela posamezne zagovore v dobro za več (menda 6 ali 7) poznejših ex offio-zagovorov. Gospodu svetniku Vencajzu se je potemtakem to, kar sem jaz opravil namesto njega, pozneje uradno v dobro štelo, zato bi bil upravičen njemu računati, kar sem namesto njega opravil. Sicer pa pripomnim, da je g. svetnik Vencajz sam izrecno zahteval, naj ga nadomestujem proti plačilu oziroma proti obračunu. Kako nesmiselna je trditev, da sem si dal plačati zagovor, se razvidi tudi iz tega, da bi jaz po načelih, ki jih drugi izražajo, moral brezplačno opraviti nadomestne zagovore za vse odvetnike, ki bi ne hoteli ali ne bi mogli iti demon-

strantov zagovarjati. Kaj bi n. pr. rekel kak odvetnik, če bi mi jaz poslal v substitucijo zagovor za Lovšina in Skofa, češ, da sem jaz zadržan. Mislim, da bi se mi vsak odvetnik zahvalil, če bi od njega zahteval naj opravi to substitucijo brezplačno, ker se gre tukaj za zagovor demonstrantov. Da se ne bo mislilo, da hočem kaj prikrivati, povem, da sem dobil za dotično substitucijo od gospoda svetnika Vencajza 100 K.«

— Slovensko izobraževalno društvo na Reki. Preteklo nedeljo se je ustanovilo na Reki katoliško izobraževalno društvo »Liburnia«. Na ustanovnem shodu je govoril g. urednik Janez Kalan. Društvu je pristopilo takoj okoli 60 članov. Predsednik društva je g. J. Blažič, trgovec; podpredsednik pa g. Novak. Društveni prostori so v kapucinski hiši blizu kapucinskega samostana. V Reki je po zadnjem magistratnem izkazu 4000 Slovencev, v resnici jih je seveda veliko več, ker prihajajo v mesto vsako leto cele trume naših ljudi. Naj bi bila »Liburnia« narodno, kulturno in versko središče teh do sedaj tako pozabljenih naših rojakov.

— Poizkušen samoumor zdravnik. V Cirkvenici je v nedeljo streljal nase 28 let stari zdravnik dr. Evgen Oswath. Malo prej je še sedel v družbi veselih prijateljev. Prepeljali so ga z avtomobilom v reško bolnišnico. Rana ni smrtonovarna.

— Otrok zgorel. Petletna kajzarjeva hči Frančiška Svete iz Jezera se je v nedeljo popoldne igrala z drugimi otroci na paši pri ognju. Pri tem se ji je pa vnela obleka in je dekletce dobilo na životu tako hude opekline, da so jo morali prepeljati v ljubljansko deželno bolnišnico, kjer pa je drugi dan že umrla.

— Ročna torbica z dragocenostmi v vrednosti 15.000 kron izgubljena. Dne 30. sušca se je z avtomobilom peljal deželni poslanec dr. Hubert Senedetzky iz Višave na Moravskem s svojo gospo in nečakom baronom Dobelhofom iz Trojanah proti Ljubljani in od tukaj dalje proti Trstu. Na deželni meji pri Trojanah so se ustavili in gospa Senedetzkyjeva je nato vzela iz rumene 35 cm dolge in 25 cm visoke ročne torbice iz krokodilove kože nekaj obliža, katerega je položila na poškodbo na roki. Ko se je družba potem pripeljala do Vrhnike, je pogrešila navedeno ročno torbico, katera je od Trojan do tu na nerazumljiv način izgubljena. V torbici je bila zelena kaseta, v kateri je bilo za 15.000 K raznih dragocenosti, in sicer: kolir z briljanti in rubini ter 96 biseri, zlat lorgnon, zlata zapestnica v podobi verižice, zlata ženska ura z dvojnimi pokrovom in monogramom, denarnica s 160 K in nekaj drugih potrebnih predmetov 300 K nagrade.

— Odlikovanje. Cesar je podelil c. kr. gozdarju Karolu Šebeniku v Idriji ob priliki stalnega vpokojenja srebrni zaslužni križec s krono.

— Brivnice na Kranjskem bodo na velikonočno nedeljo dopoldne odprte, na velikonočni ponedeljek pa cel dan zaprte.

— Pogrešajo že 14 dni 21 let starega Jožefa Bergleza iz Repčjega, občina Dobrunje. Fant je nekoliko slaboumen, srednje rasti, suhljat, ima slabo obleko in se pri hoji pripognjeno drži. Kdor ga dobi, naj naznaní županu g. Fr. Korbarju, Spodnja Hrušica pri Ljubljani.

— Iz zaporov je ušel. Iz Novega mesta se poroča, da je dne 1. t. m. ušel iz zaporov okrajnega sodišča Miroslav Zoré, ki je bil obsojen na dva meseca zapora ter po končani kazni oddan v prisilno delavnico. Zoré je komaj 16 let star ter podvržen marsikaki hudobiji, posebno pa tatvini. Zanj je bil precej denarja, za kar ga je teta ovdela in ga je oblast zasledovala. Ko ga je pa oblast izsledila ter po dokončanem poizvedovanju na dva meseca zapora obsodila, se je Zoré kazni z begom odtegnil. Fant je nepopoljšljiv. Kam se je Zoré podal, se seve ne vé.

— Bogokletnež. Tovarniška delavca 20 letni Alojzij Dobrutar pri Dev. Mariji v Polju in 18 let stari Peter Cimerman iz Slapa sta zaradi svoje surovosti na najslabšem glasu. Dne 5. januarja t. l. sta zvečer pred Avsecovo hišo razgrajala in na tak nesramen način Boga preklinjala, da se je vse nad njima zgrajalo ter so poslali po orožnike. Orožniki sta ju odpravila, a ker sta počela še hujše Boga preklinjati, sta bila aretovana. Obdolženca tajeje ne pomagata, ker je ovrženo po zaslišanju prič. Dobrutar se bode pokoril zato 5 mesecev, Cimerman pa dva meseca v težki težki.

Dr. Frieda aretiran. Dr. Frieda, o katerega zadevi smo nedavno poročali, se je vrnil v Slatino ter je bil na pragu svoje hiše aretiran.

NA OGRSKEM.

Ogrski finančni minister Lukacs je izjavil, da ni on nikogar o dramatičnih dogodkih petkove avdicie obvestil.

Včerajšnja seja ogrske zbornice je bila precej burna. Opozicijo je predsednik večkrat pokaral. Bakonyi (Justh) je grajal način rešitve krize. Geza Polonyi se je čudil, kako so mogle resolucije, katerih besedilo ni niti znano, malone dovesti do kraljeve odpovedi. Ostro je prijel vlado, ker straši z bodočim vladarjem. Predsednik ukori poslanca Sumegija, ker je rekel, da živi kralj od milosti delovne stranke. Opozicija protestira in kliče, da če sme Khuen krono v razpravo vleči, smejo to tudi člani opozicije. Justhovec Desy izjavi, da gre za narodno in ne več za vladno krizo in da se je vrzel med krono in narodom razširila. Proti brambni preosnovi se bo z vsemi sredstvi boril.

Položaj na Ogrskem se ni z krizo prav nič pojasnil. Justhovi bodo v obstrukciji vztrajali, del Košutove stranke jih namerava podpirati. Kakor se poroča, namerava grof Khuen zbornico razpustiti in pri novih volitvah opozicijo popolnoma onemogočiti.

Zanimivo je, da odpotuje Kossuth v Wiesbaden, kjer ostane nekaj mesecev. Justh je pa obolel in ne sme sobe zapustiti in se zato zadnjih dveh sej ni mogel udeležiti.

ZASEDANJE DELEGACIJ.

Predsednik avstrijske delegacije, poslanec Dobernig, je izjavil, da bodo koncem aprila zborovale delegacije, da se reši začasen proračun.

BOSENSKI CIVILNI ADLAT ODSTOPI.

Civilni adlat baron Benko namerava poleti odstopiti; preje pa mora preosnovno bosenske uprave izvesti. Sodijo, da odstopi, ker se ne more privaditi novih ustavnih razmer.

CUVAJ KRALJEVI KOMISAR.

Iz Budimpešte se poroča, da bo danes hrvaški ban Cuvaj imenovan za kraljevega komisarja na Hrvaškem. Ker se Khuen na Ogrskem ni izkazal, hoče neustavno vladati na Hrvaškem. Mogoče, da hoče Khuen s tem na opozicijo vplivati, a poizkus se izjalovi, ker nasilstvo v naših časih odporno moč le pomnoži. Dozdej še sicer ni potrjeno, če Khuen Cuvaja za kraljevega komisarja imenuje, a budimpeštanski listi to odločno trdijo. V Zagreb je res došlo včeraj 150 orožnikov. Če postane Cuvaj kraljevi komisar, bi bil to drugi komisar, odkar se je ustava proglasila. Pred Khuenovim banovanjem na Hrvaškem je vladal kraljevi komisar general Ramberg. Komisarijata ustava ne pozna, zato pa dolga vladar, v kaki meri se ustave postave omeje. Sodijo, da se odpravi v slučaju, da Cuvaj res kraljevi komisar postane, porota v tiskovnih pravih, kakor tudi zborovalna in društvena pravica.

Štajerske novice.

š Novo katoliško izobraževalno društvo se je ustanovilo zadnjo nedeljo v Malinedelji.

š Graški občinski svet pred razpustom. Včeraj popoldne ob 4. uri se je vršila zadnja seja graškega občinskega sveta. K seji so prišli vsi občinski svetniki, socialni demokratje seveda z raznimi obstrukcijskimi aparati in instrumenti. Župan Graf je otvoril sejo in prebral pismo, katero mu je poslala nemškonalna večina, v katerem naznanja, da se od sedaj naprej ne bo nobene seje več udeležila, ker je prišla do prepričanja, da je delo v občinskem svetu vsled obstrukcije onemogočeno. Župan je, prebravši to pismo, dostavil, da bo v smislu § 70. občinskega reda obvestil nadzorstveno oblast (vlado) o nevdržljivem položaju in je zaključil sejo. Vsi občinski svetniki so zapustili nato med velikim odobravanjem mestno posvetovalnico, v katero se ne bodo tako kmalu več vrnili. Vzrok, da je prišlo z graškim občinskim svetom tako daleč, so zavožene mestne finance in pa spor med socialnodemokratskimi svetniki in pa nemško nacionalno večino. Mesto je strašno zadolženo, stroški presegajo daleč dohodek; da bi tedaj ta primanjkljaj pokrili, so nemški nacionalci sklenili, da se uvede nov davek na najemnike stanovanj, takozvani najemniški novčič. Socialni demokratje so se temu uprli in začeli z obstrukcijo najprej z govori, potem pa s trompetami. Tako so preprečili že dve seji, pri katerih je bil najemniški novčič na dnevnem redu. Vladi sedaj drugega ne kaže, kakor da občinski

svet razpusti in nastavi komisarja. Morda bo vlada med tem časom urenila finance in predložila deželnemu zboru nov volilni red, po katerem bodo vse stranke prišle v občinski svet. Je pa zopet vprašanje, ker tudi deželni zbor ne deluje in bi tudi nemškonalna večina težko kaj takega sprejela.

š Osebnost. Dr. Matej Senčar kazenski zagovornik in odvetniški kandidat, je vstopil v pisarno dr. Ivana Benkoviča v Celju.

š Iz finančne službe. Imenovan je finančni svetnik dr. Maks Hudabinič za nadinspektorja fin. s. raze za Štajersko. — Vodja okrajnega fin. ravnateljstva dvorni svetnik Simon Gorčnik je siolpil v pokoj.

š Iz odvetniške službe. Koncipient v odvetniški pisarni dr. Juro Hrašovca v Celju dr. Koderman se je preselil v Ljubljano.

š Iz politične službe. Komisar za agrarna dela gospod Sima-Gall v Mariboru je imenovan namestniškim tajnikom.

š Umrl je v Pukavcih pri Ljutomeru posestnik Alojzij Schreiner, oče č. g. Franca Schreinerja, provizorja v Zalcu pri Celju.

š Nov salezjanški zavod. Iz Veržeja se nam piše: Iz Turina je došlo k nam poročilo, da je generalni zbor salezijanske družbe sklenil, že letos otvoriti salezijanski zavod v Veržeju.

š Padec iz prvega nadstropja. V nedeljo zvečer je prišel neki trgovski pomočnik v Slovenjgradu nekoliko vinjen domov. V stanovanju se je nagnil čez okno, zgubil ravnotežje ter padel na kamenita tla. Vkljub padcu je imel še toliko moči, da se je privlekel še nazaj v sobo. Zadobil je težke poškodbe po telesu in si pretresel možgane. Spravili so ga v slovenjgraško bolnišnico.

š Iz pošne službe. Poštni oficijal Jakob Novak v Mariboru je imenovan poštničnim kontrolorjem. — Imenovan je poštni uradnik Anton Serapin poštničnim adjunktom za Celje.

š Čudni poizkus samoumora. Iz Celja se nam poroča: Delavec Martin Holobar v St. Lovrencu pri Preboldu je odšel predvčerajšnjim zgodaj zjutraj iz svojega stanovanja. Šel je k okrog 600 korakov oddaljeni žagi Antonije Žohar, se vsedel na tla, vzel iz žepa bričev ter si ž njo globoko zarezal vrat. Na oči si je prerezal žile na rokah ter se ranil tudi na trebuhu. Ko so ga našli, so brž poklicali zdravnika dr. Kunsta iz St. Pavla, ki ga je hitro obvezal. Nato so ga spravili v bolnišnico v Celje. Samomorilec je nekoliko slaboumen.

š Požar. Iz Ptujja: Pri posestniku Štefanu Šolarju v Škorbi, je izbruhnil te dni ogenj, ki je v kratkem času upepelil vsa poslopja do tal.

Ljubljanske novice.

Ij Beg trgovca in posestnika mline Jakoba Bončarja v Ameriko. V tej zadevi se nam še poroča, da je Bončar baje že 21. marca t. l. pobegnil v Ameriko. Prej je Bončar eskomptiral pri svoji graški banki več menic, med katerimi jih je bilo za kakih 20.000 kron ponarejenih. Te menice je goljufivo izstavil in z acceptom opremil Bončar na nekega posestnika in trgovca na Vuru pri Domžalah in nekega drugega trgovca in posestnika na Viču. Trdi se pa, da je spravil Bončar še več ponarejenih menic v promet. To se bo takrat izkazalo, ko bodo menice dospele, odnosno če jih njihovi imejitelji prej kot take ne spoznajo. Pri polomu je udeležena predvsem »Steiermärkische Escompte - Bank« v Gradcu, kakor se trdi, s približno 400.000 K, nadalje tudi z znatnimi svotami razni trgovci z žitom v Ljubljani in na Ogrskem. Koliko znašajo pasiva, še ni dognano, trdi se pa, da presegajo čez 600.000 kron. Obžalovati je, da sta za pobeglega prevzela jamstvo deloma ali v celoti baje tudi njegov oče hišni posestnik Pred škofijo in njegov brat posestnik in gostilničar na Sv. Petra cesti, tako da bode ta prišla, če ne pride do kakega izravnjanja, kar je pa jako dvomljivo, ob vse premoženje. Baje niti sama ne vesta, koliko sta podpisala. Nekateri govore, da 250.000 K. Tragično pri tem je, da je oče na smrtni postelji in da mu niso doslej upali naznaniti beg njegovega sina. Ljubljanski denarni in gospodarski zavodi niso pri tem nič udeleženi, hud udarec pa pomeni ta polom za zgoraj omenjeno graško banko. Pravijo, da je Bončar banki svoj srečni prihod v Ameriko brzojavno naznanil.

Ij Cesar je imenoval hišnega posestnika Ivana Rögerja za cesarskega svetnika.

Ij Musica sacra v stolnici. Veliki četrtak (ob osmih): Missa VII. (Kyrie, Credo, Sanctus, Benedictus in

Agnus), zložil M. Haller, Gloria iz Greithove maše v D; gradual »Christus factus est«, zl. Ant. Foerster, ofertorij Dextera Domini«, zl. Omačka.

Ij **Hotel Tivoli**. Kakor čujemo, bo g. Eder z gostilniško obrtjo v hotelu Tivoli pričel že tekom meseca aprila.

Ij **Deželni muzej** ostane velikonočno nedeljo zaprt; zato pa ima p. n. občinstvo prost vstop velikonočni ponedeljek.

Ij **Osebnost**. Gospod Štefan Križaj iz Senožec, absolvent trgovske akademije v Trstu in uradnik tiskarne Zeiss v Milanu je imenovan za uradniškega aspiranta pri avstro-ogrski banki na Dunaju.

Ij **Falzikatli**. Včeraj je neka branjevka dobila falzikat za 1 K in za 10 vin.

Ij **Pozor!** Danes in včeraj in tudi še zadnje dni minolega tedna je bilo po tukajšnjih nekaterih trgovinah, posebnost pa še na trgu zelo živahno, kar so izkoristili žepni tatovi in okradli več strank, in sicer same ženske. Kupovalke tem potom opozarjamo, da naj bodo previdne in pazljive, da ne bodo trpele še nadaljnje škode.

Ij **Sumljiv Lah**. Policija je danes prišla na Dunajski cesti nekega Laha, ki pravi, da se zove Jožef Jakobi iz Loreggije pri Padovi ter da navadno dela v opekarnah. Povod aretacije je bilo sumljivo vedenje.

Ij **Ubegli prisiljenec** Milan Srbčič, 24 let star, iz Zagreba, brez stalnega bivališča, je pobegnil dne 15. marca t. l. iz tukajšnje prisilnice, odkoder jo je krenil v litjski okraj. Drugi dan ga je v Zavrstniku ustavil patrolajoči orožnik. Obdolženec ga je pričel takoj zmerjati z »gladnim Kranjcem«; pripomnil je, naj ga pusti dalje iti, ker z njim itak nikamor ne gre. Ko je Srbčiča orožnik aretoval in ga hotel ukleniti, uprl se mu je z vso silo, tolkel je z rokama in nogama proti orožniku in ga zadel na levu kazalec. Šele s pomočjo dveh drugih, od katerih je enega ugriznil v desno roko, ga je bilo možno ukrotiti in odvesti. Med potjo je žugal orožniku, da ga speče, če ga zasači v gozdu. Srbčič, ki vsega tega ne taji, se bo pokoril 13 mesecev v težki ječi.

Razne stvari.

Stavka ameriških tesarjev. »Times« poročajo iz New Yorka: Danes, 1. aprila, je v Čikagu stopilo 15.000 tesarjev v stavko zaradi mezdnih diferenc. Stavbna dela v skupni vrednosti 140 milijonov kron so po stavki onemogočena in prizadeta. Organizacija tesarjev v Desmoinu (država Iowa) je tudi napovedala stavko. Splošno stavkovno gibanje med stavbnimi tesarji zadobiva čimvečje dimenzije.

Senzacionalna aretacija. Praga, 2. aprila. Policija je danes aretirala bivšega urednika kršćanskosocialnega lista »Buditelj« Karla Bedovskega, ki je ponaredil na menicah podpis bivšega državnozbornskega poslanca Adalberta Sternberga. Menice je dal eskomptirati. Poleg Bedovskega je policija slednjič aretirala celo bando, ki je ponarejala podpise na menicah. Med drugimi ponarejinimi podpisi je tudi podpis grofa Thurn-Taxisa.

Grozno zadržanje z opijem. Vratislava, 2. aprila. Delavčeva žena Grzombiel je bila hudo bolna. Zdravnik ji je zapisal za zdravilo opij. Danes je žena odšla za kratek čas z doma, kjer je pustila brez varstva štiri nedoletne otroke. Otroci so staknili opij in ga povžili. Dva sta takoj obležala mrtva, dva pa se borita s smrtjo.

Osemurni delavnik v francoskih rudnikih. Francoska zbornica je sprejela s 453 proti 59 glasovi zakon, ki določa v rudnikih osemurni delavnik.

Stroški velikomestnega gledališča. V gledališču Olimpija v Londonu so izdali za inscenacijo Vollmoeller-Humperdinckovega dela Miracleja pod vodstvom Maksa Reinhardta sledeče vsote: kostumi 312.500 frankov, dekoracije 200.000 frankov, premakljiva gora 20.000 frankov, preuredba tal na odru 46.450 frankov, železni okviri pri vratih katedrale 31.250 frankov, električna instalacija 75.000 frankov, električne napeljave 37.000 frankov, orglje 25.000 frankov, razni honorarji 20.000, zbor 500 oseb 30.000 frankov, 1000 statistik 43.750 frankov, orkester 200 mož 23.750 frankov, otroci (dečki in deklice) 3125 frankov, plesalke in mlade deklice 4375 frankov, honorarji za umetnike tekom osmih tednov skoro en milijon frankov. Vse skupaj znaša 1.872.700 frankov. — Ali bi ne bilo boljše, ko bi se ta vsota razdelila med angleške reveže, ki v Londonu lakote umirajo?

Obsojen socialist. V Peterburgu je bil obsojen pisatelj Vodovosov zaradi svojega spisa »Informacijska knjiga za socialiste« na eno leto trdnjavske ječe.

Lakota v Indiji. Lakota, ki že dva meseca divja v sprednji Indiji, se zelo širi. V pokrajinah okoli Bombaja in Madrasa je umrlo radi lakote v zadnjih mesecih nad 10.000 oseb.

Telefonska in brzojavna poročila.

DOGODKI NA OGRSKEM IN HRVAŠKEM.

CUVAJ KRALJEVI KOMISARI

Budimpešta, 3. aprila. Grof Khuen je v današnji seji zbornice izjavil, da prevzame vlada odgovornost za vse, kar vsebuje kraljevo lastnoročno pismo. Zbornica je nato vzela kraljevi reskript na znanje in se do 12. aprila odgodila.

Budimpešta, 3. aprila. Opozicija trdi, da bo grof Khuen moral kmalu zopet podati demisijo. Ali bo moral kabinet demisionirati ali pa se razpusti zbornica.

Zagreb, 3. aprila. Danes je potekel rok, s katerim se morajo razpisati nove volitve na Hrvaškem. Uradni list priobčjuje imenovanje bana pl. Cuvaja za kraljevega komisarja.

CESAR.

Dunaj, 3. aprila. Vsled slabega vremena je cesar pot v Wallsee zopet odložil. Najbržeje odpotuje 6. t. m.

VIHARJI NA OGRSKEM.

Budimpešta, 3. aprila. Orkan je v Szekes-Feherváru porušil mnogo dimnikov in je odtrgal od mnogih vil strehe. V Dombóvaru je vihar prevrnil en voz tovornega vlaka. Voz je potegnil osem vozov za seboj. Vsi vozovi so se razbili, blago se je poškodovalo.

MRZLO VREME.

Dunaj, 3. aprila. Tukaj vlada občuten mraz. Na Golovcu je zapadel sneg.

RUDARSKO GIBANJE.

Toplice (Češko), 3. aprila. Štrajk tukajšnjih rudarjev je končan.

GLEDALIŠČE V OSJEKU.

Zagreb, 3. aprila. Novo gledališče v Osjeku so nameravali zgraditi s posojilom 250.000 K. Sedaj je občina dobila od vlade odlok, da vlada najetja posojila ne dovoli. Staro gledališče v Osjeku so vsled varnostnih odredb zaprli in tako ostane Osjek brez gledališča.

DR. FRYDA ZOPET POBEGNIL.

Osjek, 3. aprila. Dr. Fryda je danes pobegnil iz državnih zaporov v Osjeku, kamor so ga prepeljali iz Slatine. Njegovo ženo so aretirali na Dunaju ter jo prepeljejo v Osjek. Dolže jo, da je ona poizkušala zažgati dr. Frydovo pisarno.

ŽENSKA VOLILNA PRAVICA NA ŠVEDSKEM.

Stockholm, 3. aprila. Parlament je sprejel predlog o političnih pravicah žen. Ta zakon daje ženskam aktivno in pasivno volilno pravico.

ZOPETNI VLADARSKI SESTANEK V BENETKAH?

Pariz, 3. aprila. Francoski listi poročajo, da se bosta cesar Viljem in kralj Viktor Emanuel ob priliki blagoslovljenja novega kampanila v Benetkah zopet sešla.

POVODNJI V AMERIKI.

New York, 3. aprila. Reka Mississippi in njeni dotoki so zelo narastli. Take vodne višine ne pomnijo. Mnogo

Tako dobro in zdravilno

kot je neoporečno navadno ribje olje samo na sebi, se vendar ne da tajiti, da večina ljudi, in sicer otroci kakor odrasli, isto vsled duha in okusa enostavno ne morejo zavžiti. Scott-ovo ribjeoljno emulzijo, v kateri se lastnosti in vrednosti ribjega olja s pridatki še izboljšajo, pa večina ljudi brez ugovora rada zavživa in tudi pri daljšem vporabi lahko prenese.

Trikrat na dan dalje časa pravilno zavžita

SCOTT-ova emulzija

spremeni blede in take otroke, ki nimajo pravega veselja do jedi, v čvrsto, veselo dečo.

Pri nakupu naj se zahteva izrecno Scott-ovo emulzijo. Znamka »Scott«, ki je že nad 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učinek.

Cena izvirni steklenici K 2-50.
Dobi se v vseh lekarnah.

Priporočamo hitro

drože (presgerm)

iz drožarne Josipa Košmerl, Ljubljana, Franciškanska ulica 8. Izborna blago! Točna postrežba. Zahtevajte drože v prid »Slovenske Straže«.

krajev je poplavljenih. Škoda je velika.

VELIKA NESREČA NA MORJU.

Melbourne, 3. aprila. Parnik »Koon-bana« se je potopil. Utonilo je 50 potnikov in 80 pomorščakov.

VULKAN IZBRUHNIL.

Tokio, 3. aprila. Vulkan Miharayama na otoku Oshima je začel bruhati. Lava preti uničiti vse kraje v okolišu. Prebivalci so zbežali.

POSLANO.

Opozarjam one osebe, ki razširjajo o meni razne lažnjive govorice, da v naprej molče in stvar preključijo, sicer si bom znal poiskati sredstva, s katerimi se takim dvomljivim ljudem za-veže obrekljivi jezik.

Ljubljana, 3. aprila 1912.

Jakob Milavec.

Preblavske rudninske vode.

Staroslavne natronske kislice velike vrednosti in izvrstnega okusa, neprekosljive čistosti in velike vsebine ogljikove kisline.

Preblavska slatina,

najčistejša alkalska rudninska voda, preizkušeno zdravilna pri motenjih prebave in menjavanja snovi, katarjih, kamenu, boleznih v mehurju in na ledicah.

Preblavski livadni vrelec,

ogljikove kisline velebogati, narav. natronski kislec, vsled prijetno režečega okusa prav posebno pripraven za briganje vina, za mešanje s sadnimi sokovi in je tudi brez vsake primesi uživan izborna osvežilna pijača.

Dobiva se v Ljubljani pri tvrdkah: A. Šarabon, Mih. Kastner, Pet. Lassnik, A. Stacul, T. Mencinger ter po vseh lekarnicah in specerijskih trgovinah ter pri vreleški razpošiljalnici Preblau, Koroško. 918

Dika mojih čevljev so pravi

kaučukovi podpešniki.
Trpežni, elegantni, higienični.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 3. aprila 1912.

Pšenica za april 1912	11:43
Pšenica za maj 1912	11:47
Pšenica za oktober 1912	10:87
Rž za april 1912	10:09
Rž za oktober 1912	8:80
Oves za april 1912	9:82
Oves za oktober 1912	9:43
Koruza za maj 1912	8:80
Koruza za julij 1912	8:77

KNJIGOTRŽTVO.

Za organiste. Ravnokar je izšla v založbi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani nova, jako praktična cerkvenoglasbena zbirka: **100 preludijev za orgle**, zložil Stanko Premrl, stolni regenschori v Ljubljani. — Preludiji so večinoma kratki in jedrnat, in ravno takih naši organisti najbolj potrebujejo. Nekaj jih je pa tudi daljših in slovesnejših. Skladbe so solidne, zanimive in živahne. Zbirka je razvrščena po tonovih načinih, in sicer slede skladbe v tem-le redu: C-dur, G-dur, D-dur, A-dur, E-dur, F-dur, B-dur, Es-dur, As-dur in Des-dur. — Obširna zbirka Premrlovih preludijev stane samo 3 K 80 h, po pošti 20 h več.

Mnenje gospoda dr. C. Krasserja. Klosterneuburg.

Gospod J. Serravallo,

Trst.

Zahvaljujem se Vam za poizkusno pošiljatev Serravallovega Kina-vina z železom in ne morem drugega, nego da potrdim splošno pohvalo, ki so mu jo dali vsi zdravniki. Bolniki prav radi jemljejo ta izdelek, ker jim jako koristi. To vino je pravi blagor za trpeče človeštvo.

Klosterneuburg, 28. novembra 1909.

Dr. Krasser.

IZJAVA.

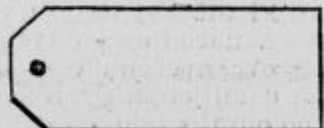
Kar sva imeli s prijateljico, sva se pobotali. Slišala sem pa mnogo. Da bi pa imela še s kom drugim kaj, tudi le samo v pismih, to je laž in moram drugič postopati sodnijsko in pod prisego. 1052

Ljubljana, 3. aprila 1912.

JUSTINA KOZAMERNIK.

Privezni listki

Vsled odloka železnice mora imeti vsaka vreča in vsak omet etiketo z označbo namembne postaje.

Take etikete izdeluje po najnižjih cenah Ljubljanska kartonažna tovarna

J. Bonač sin, Ljubljana.

Vzorci in cene na zahtevo.

Lepa prilika za mlade trgovce!

V najem se da

oziroma proda takoj iz proste roke zaradi preselitve dobro ideoča trgovina in gostilna tik farne cerkve. Zraven je približno 16 ha zemljišča. Naslov pove uprava lista. 995

Čdda se ali pa proda prodajalna

Poizve se v trgovini »Pogrebnege zavoda« v P. e. jernovi ulici št. 44. 1044

Prodajalna

se da v najem z vso opravo, z blagom in hišo pod ugodnimi pogoji. Pojasnila daje E. Resečnik, trgovec, Podgorje v Rožu, Koroško. 1039

Kuharica

išče službe v kakem župnišču. Naslov pove uprava lista pod 1040. 1040

Ivan Kacin, Novi Vodmat, Ljubljana

(pod cesto južne železnice)

Izdelujejo se harmoniji po vsake vrste harmoniji naj-novejšem ameriškem sistemu za pev-ska društva, cerkve, šole in zasebnike. Harmonij se dobi že za 120 K. Spre-jemajo se popravila starih harmonijev in na zahtevo se dobe tudi vsi posa-mezni deli. Priznatna pisma na raz-polago. Cenik gratis in franko. 1047

p Najvojvoda Franc Ferdinand in drugi visoki gostje v Gorici. V pone- deljek popoldne ob najslabšem vreme- nu je došel v Gorico nadvojvoda pre- stolonaslednik s soprogo vojvodinjo Hohenberg. Ogledal si je stolnico ter v Südbahnu obiskal veliko vojvodinjo Alice Toskansko. Iz Gorice se je visoki gost odpeljal ob pol 7. uri zvečer. — Tudi velika vojvodinja Alice Toskan- ska, rojena Parmška, se je v ponedeljek pripeljala v Gorico. Alice Toskanska je med drugim mati bivšega nadvoj- vode, ki se sedaj zove Wölfling in biv- še nadvojvodinje, saške prestolonasle- dnice, Toselijeve. Visoki gospe so se po- klonili eksc. knezonadškof in vsa naj- višja aristokracija.

p Smrtna kosa. V soboto zvečer je umrla v Gorici po dolgi in mučni bolezni v 26. letu svoje dobe gdna Srečka Hrovatin, hči nadučitelja v p. in sedaj voditelja deške pripravnice »Šolskega Doma« g. Josipa Hro- vatina.

p Smrt Bleiweisovega vrstnika. V Vel. Zabljah je preteklo soboto umrl previden s sv. zakramenti France Bat v 84. letu svoje starosti. Pokojnik je bil nadarjen samouk. Bil je naročen na Bleiweisove novice, ki jih je vse skrbno hranil. Veliko pozornost je posvečal našemu mlademu katoliškemu gibanju. Pridno je prebiral katoliške liste in bil navdušen pristaš S. L. S. N. p. v m.!

p Umestni sklepi. Ajdovska Kmeč- ka zveza je na seji odbornikov in za- upnikov v Vel. Zabljah poleg važnih gospodarskih sklepov napravila tudi naslednje sklepe: 1. Politična oblast se pozove, naj novoizvoljeni c. kr. šol- ski svet za goriško okolico v najkraj- šem času skliče. 2. Izraža se najodloč- nejši protest proti velikanskemu tero- rizmu svobodomiselnih učiteljev, ki prepovedujejo otrokom obiske »Katol. slov. izobraževalnih društev«, na drugi strani pa sami v šoli priporočajo razne liberalne pesne prireditve. 3. Protesti- rajo najodločnejše proti temu, da šol- ske oblasti naročujejo za ljudske šole liste: »Domače ognjišče« in »Našo Bo- dočnost« ter da nekateri učitelji dajejo otrokom te liste, tako da stavijo našo mladino v nevarnost moralne pogube. — Umestne besede, izrečene na pravem mestu! Bog ve, kdaj se bodo naše ob- lasti toliko zganile, da bi kaj ukrenile.

p Poskušen samoumor. V Št. An- dražu pri Gorici živi 18letni mladenič Jožef Nanut, ki je telesno čvrst in zdrav, a noče delati, ampak pohaja cele dneve. Doma lenuhu niso hoteli več dajati jesti. Stradal je cele dneve. Lačnega so drugi kmetje, ki rabijo de- lavcev, vabili na delo, a on se je po- smehljaj, šel naprej in stradal. V ne- deljo zjutraj okrog pol 9. ure pa se je vrget v Sočo. K sreči je tudi to tako leno izvršil, da ga je kmalu vjel neki delavec, ki je sejal pesek. Ko ga je spravil že nezvestnega sicer na suho, je šel klicat ljudi, ki so ga spravili k življenju. Ko so njegovi stariši šli ž njim domov, jih je pustil zadaj in bil prej doma, ko vsi drugi. Ker se zdi, da je fant slaboumen, so ga oddali v no- rišnico.

p Utopljenca so v soboto zvečer po- tegnili z Soče pri Št. Andražu. Spoznali so v njem Goričana Zongarja, ki je bil zmešan. Zapuščena družina v največji revščini. Pokopali so ga v nedeljo zve- čer v Št. Andražu.

p Nov ravnatelj tržaške mestne bol- nišnice. Mestni svet tržaški je imenoval za ravnatelja mestne bolnišnice dr. Seba- stijana Gatlorno.

p Nov zdravnik v Bazovici. V Bazo- vici pri Trstu se je ustanovilo novo mesto okrajnega zdravnika. Imenovan je dr. Izid- or Reja, ki je Slovenec. Konkurent za to mesto je bil tudi Italijan, nek dr. Meth, zdravnik v Buzetu. Da je pa tržaški magistrat vendarle imenoval Slovenca, je iskati vzroka najbrže v tem, ker se je dr. Meth zameril Lahom v Buzetu, ker je enkrat šel v tamkajšnji »Narodni Dom«. Zato ga je »Piccolo« napadel. Dr. Meth se je sicer izgovarjal, toda greh njegov je bil v očeh Italijanov tako velik, da mu je morala slediti kazen. Tudi dr. Reja je znan slovenski javnosti. On je bil namreč prej enkrat občinski zdravnik v Komnu na Krasu. Prišel pa je v navskrižje z občin- skim svetom, katerega večina obstoji iz pristašev S. L. S. in je zato zapustil tam- kajšnjo službo ter se preselil na Volosko, odkoder prihaja na Bazovico. Zanj se je potegovala slovenska delegacija v mest- nem svetu tržaškem.

Pianino

(Heitzmann) še skoraj nov, se prodaja zelo ceno na Starem trgu 20 II. nadstr. pri gđ. Novak. Ogleda se lahko od 10. do 3. ure pop. 993

KNJIGOTRŽTVO.

* Za organiste. V zalogi »Kato- liške Bukvarne« je izšla ravno- kar 100 preludijev obsegajoča Stanko Premrlova zbirka pod naslovom: »Zbirka orgelskih preludi- jev«. Ta zbirka se je izredno posrečila ne le glede vsebine, temveč tudi glede zunanje opreme: krasnega tiska, fine- ga papirja, prikupljive oblike in skraj- no nizke cene, ki znaša 3 K 80 h, po po- štji 30 h več. Obširna ocena sledi.

Kupujte le vžigalice: V korist obmejnim Slovincem!

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi
belomesnati kranjski

semenski krompir

Sprejema tudi naročila za semensko ajdo, oves, fižol, trave in vse vrste drugih semen. 751

Zaloga pristnih domačih vin.

Proč z britvijo!

Zakonito zavarovano. : Higienično brijanje : brez noža, brez apa- rata. — Treba samo namazati z milom, oprati in v 5 minutah e brijanje brezhibno opravljeno. Ranjenje izključeno. — Nikake bolezni. Ne peče vas, kot po britvi. — Naš izdelek »Messer weg« je za- jamčeno neškodljiv, in ga stalno nadzoruje sodni kemik dr. G. Bischoff v Berlinu. Edini oblastveno preizkušen brivski izdelek. Velika skatla za ca. 50- kratno rabo proti vpslatvi K 350 ali po povzetju (50 v. več). Kompletna garnitura potrebnih K 1.

„Messer weg“-Vertrieb, Dunaj
II. Schöllerhofgasse 5 odd. L. 759

Številna zdrav. priznanja. 1000 priznanih pism v inozemstvu z velikim uspehom že 3 leta uvedeno.

Lepo zračno

stanovanje

obstoječe iz dveh sob in kuhinje, se odda mirni stranki takoj v najem. Poizve se: Stari trg št. 12. 1026

Štiri močne, pridne

dekle

1011 se takoj sprejmejo
v zavodu šolskih sester
v Trstu, V. P. Besenghi 14.

Proda se takoj

enonadstropna hiša

v Stari Loki št. 24. pri cesti in blizu cerkve z vodovodom in lepim sadnim vrtom, zraven je tudi hlev in pod. Več se poizve pri lastniku istotam. 980

MLIN

v Mirni vasi na Dolenjskem, z lepim poslopjem, travniki, njivami in goz- dom, vse v bližini hiše, se iz proste roke hitro prodaja. Več se izve v go- stilni Jelaver, Šmarjeta na Dolenj.

Konfekcijska trgovina

in 970 50
zavod za izdelovanje oblek
po meri

A. Kunc, Ljubljana

Dvorski trg Židovska ulica

priporoča svoje izborne izdelke

vsakovrstnih pomladnih
oblačil.

Strogo solidna postrežba.

Najnižje, stalne cene.

Ilustrovani ceniki na razpolago!

Domača tvrdka.

Modni salon Marija Götzl

Zidovska ulica št. 8.

Največja zaloga vsakovrstnih slamnikov, športnih čepic in oblik zadnje novosti pravkar došla.

Zalazni klobuki vedno v zalogi.

Raznovrsten nakit, svila in druge mo- distovske potrebščine v veliki izbiri.

Modelni klobuki so cenj. damam na ogled samo v trgovini.

Za obilen poset se pripo- roča. Z volosposhtovanjem Marija Götzl.

Za modistije v. o. močno potrebščina z zmernim naporom.

Razpis službe.

Generalni zastop c. kr. priv. zavarov- valne družbe »AVSTRIJSKI FENIKS« v Ljubljani sprejme takoj representa- tivnega, v vseh zavarovalnih strokah izurjenega

potovalnega uradnika

proti mesečni plači K 200— in z dru- gimimi postranskimi dohodki. Prošnje z vsemi spričevali vložiti je do 15. aprila t. l. 1010

Fr. P. ZAJEC, Ljubljana, Stari trg št. 9.

Glavna zaloga plošč
slovenskih, kakor tudi vseh
drugih vrst. Cena od K 250
naprej.

Gramofone
od K 25— naprej. Avto-
matične gramofone, naj-
boljše in najzanesljivejše
vrste za gostilničarje dajem
na mesečne obroke.

Igle za gramofon tisoč od K 180 naprej. —
Zahtevajte cenike, pošiljam brezplačno.

Stražnik

se sprejme pri go-
spodarskem od-
boru trga Ribnica
na Dolenjskem.
Nastop službe 1. ju-
lija t. l. Natančnejši
pogoji izvedo se pri
gospodarskem odboru v Ribnici, kamor
1002 so tudi prošnje poslati.

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1912.

Kupon, 3'10 metr. dolg, za 1 kupon 7 kron
kompletno moško obleko 1 kupon 10 kron
(sukno, hlače, telov- 1 kupon 15 kron
nik) zadostno, stane le 1 kupon 17 kron
Kupon za črno salonsko obleko K 20—, kakor
tudi blago za površnike, turistovske obleke, aviloni
kamarn itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna
in solidna, dobroznana 425

zaloga tovarniškega sukna
Siegel - Imhof v Brnu.

Vzorec zastoj in franko.
Vedel direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-
Imhof iz tovarne iznajo zasebniki mnogo
prednosti. Velod velikega blagovnega prometa
vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stal-
ne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se
izvrše najskebrnejše, natančno po vzorcu.

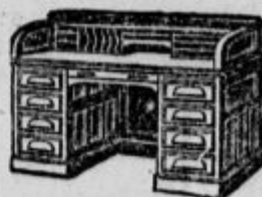
Radi preogromne zaloge do 20.000

svežih spomladanskih in poletnih komadov,
kakor oblek, površnikov, raglanov, klobukov,
slamnikov in čepic za gospode, dečke in
otroke, ter kostumov, raglanov, mantilov, krilj
in bluz za dame in deklice, prodajam že
sedaj po znatno reduciranih cenah.

Use v zalogi do najfinejše izvršitve, najnovejšega in
elegantnega kroja vzbujajočega chica in barv.

O. Bernatovič

Angleško skladišče oblek, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Moderna oprava

za pisarne in sobe za gospode
Glogowski & Co.

c. in kr. dvor, založniki, Gradec, Joanneumring 8.
Telefon št. 384. 1015

Prevzema popolne oprave in izdeluje pro-
račune in načrte po lastnih arhitektih.

Dobavlja tudi na plačila v obrokih.
Prospekti zastoj in poštne prosto.

Kupujem vsakovrstno blago z dežele

kot: jajca, sveže maslo, perotnino itd.
Naslov: Ivan Suban, Caserma 13, Trst.

Pišite po vzorci! Ustanovljeno 1887.
V. J. Havliček & brat
Poděbrady, Češko, priporočajo
modno blago, cefire

Spomladne in poletne novosti 1912. Havlič-
kovo platno, kanafasi, brisače, robci, namizne
in garniture za kavo, batisti, porlana svila itd.
Opreme za neveste iz damasla
1 zavoj 40 m okusno izbranih ostankov v
dolžini 2—8 m pošiljam za 18 K po povzetju.
Od ostankov ni vzorcev. 862

V najem se odda ali prodaja 913

mesarija

z vso pripravo in hlevom v industrijskem kraju
na Gorenjskem. Poizve se pri lastnici
Ter. Varl u Kropl.

Fin ŠPIRIT

iz žita, najboljša kakovost
za žganje priporoča v mno-
žinah od 60 litrov naprej po
prav nizki tovarniški ceni
M. Rosner & Co., Ljub-
ljana, poleg pivovarne Union.

960 (52)

Gostilna in kavarna

z biljardom v Krškem se odda.
Gostilni spadajo 4 prostori za
obratovanje, 3 sobe za stano-
vanje in kuhinja, konjski
hlev, keglišče in senčnat vrt.
Najemnik je obenem voditelj
založništva puntigamskega
piva, ki se nahaja v hiši. Na-
jemnina in pogoji glede za-
ložništva piva po dogovoru.
Ponudbe do 9. aprila 1912 na
pisarno V. Scagnetti, Cesta na
Rudolfovo železnico št. 16
Ljubljana.

924

953

**Klobuki
Cilindri
Čepice
Kravate
Rokavice
Srajce
Nogavice
Žepni robci
Naramnice
Palice
Dežniki i. t. d.**
vedno najnovejše v vseh
modnih predmetih.
**Modna in športna
trgovina**
P. Magdić
Ljubljana, Franca Jožefa
cesta, naspr. glav. pošte.

945

Ugodna prilika!

Ker imam veliko zalogo opeke, ki je izdelana še iz
nenega cementa, oddajam

cementne strešnike

(z zarezo in brez zareze) po znižani ceni.

Cementna strošna opeka prekaša po svoji trpežnosti druge vrstne opeke ter
dajem za njo vsako poljubno garancijo.

IVAN JELAČIN, LJUBLJANA.

955

Krompir

jedilni, najboljše kakovosti, brez-
hiben, zdrav ter izbran, kakor tudi
semenski krompir

oddaja vedno v vsaki množini od
200 kg dalje po nizkih cenah trvdka

Iv. A. Hartmanna nasl. Avg. Tomažič
v Ljubljani.

447

Nizozemska zavarovalna družba za življenje

Ravnateljstvo: Dunaj I. Aspernplatz 1.

452

se priporoča za sklepanje zavarovanj na življenje, rente, doto in vojaško službo
pod najugodnejšimi pogoji in najnižjimi premijami.

Stanje zavarovanj koncem leta 1910 ca 375 milijonov.
Rezerve " " " " " 112 "

Glavno zastopstvo za Štajersko in Kranjsko v Gradcu I, Schmiedgasse 40,
kjer se sprejmo vsak čas strogo reelni, delavni sodrujniki proti dobri plači.
Nadzornik za Kranjsko CIRIL GLOBOČNIK, Ljubljana, Elizabetna cesta 4.

TEHNIČNI BIRO IN STAVBENO PODJETJE

RESLJEVA CESTA ST. 26 (POLEG PLINARNE), IZDELUJE:

3559

Beton
Zelezobeton
Mostove
Strope
Dvorane
Zazidke turbin

Strokovna
izvršitev
vseh vrst
načrtov
Prevzetje zgradb
Tehnična mnenja

Vodovodi
Električne centrale
Turbine
Mlini
Žage
Opekarne
Moderne apnenice

Obisk strokovnih
inženirjev
na željo

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vse letve in stranske mesta tu- in tujemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
Ako. kapital: 40.000.000 kron.
Rezervni zakladi: 17.000.000 kron.
Osrednja menjalnica:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Liza, Orto, Gablonz, N. Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski
Zemsko, Wüdling, Meran, Novi Jičín, Pízen, Praha, Liberec, Teplice-Senov, Dunaj, Novomesto, Cvilava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev,
akcij, prioritet, zastavnih, sreč i. t. d., i. t. d.
Zavarovanja proti izgubi pri dražanjih sreč in vradn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoi in franko.

Medosežne in od poznavateljev
calkovane so **lavine mešanice**

Karla Planinška

prva ljubljanska veleprazarna za kavo

Dobivajo se v prazarni na vogalu Dunajske ceste — Sodne ulice in
v moji trgo in s specerijskim blagom Dunajska cesta šte. 6.

Praktični zdravnik in zobozdravnik
Dr. Vinko Hudelist
ordinira
BREŽICAH
vila „LIVADA“
od 14. aprila do naprej.

Zajamčeno pristno
**Slivovko
Hruševce
Brinjevec
Tropinovec
Vinsko žganje**
iz lastne žganjarnje se dobe v mno-
žinah od 25 litrov naprej pri veležga-
njarni sadja
M. Rosner & Co.,
Ljubljana, poleg pivovarne „Union“.

Izdelki solidni.

Fr. Kapus, Ljubljana
Marije Terezije cesta št. 11. Kolizej.
Velika izbira vsakovrstnega pohištva za spalne,
jedilne in gosposke sobe. Divane, otomane,
žimnice, modroce iz morske trave, zmednice
na peresih, podobe, zrcala, otročje vozičke itd.
Sprejemajo se tudi
opreme hotelov.

Elektrotehniška delniška družba

prej

Kolben in dr. Praga-Vysočany.

Dinamo stroji, elektriški motorji. Naprave za elektriško razsvet-
ljavo in prevajanje elektriške sile. Električni obrat vseh
vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektriške železnice
in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice
vseh vrst.
Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in
hitra popravila vseh elektriških strojev od drugih trvdk. Vse
potrebe za inštaliranje.